

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету здоров'я та
фізичного виховання

/Миронюк І.С./

« 30 » червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Санаторно-курортна реабілітація
в Закарпатській області**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія
Статус дисципліни	обов'язкова

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Санаторно-курортна реабілітація в Закарпатській області» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія освітньої програми Фізична терапія.

Розробники: Русин Л.П., кандидат медичних наук, доцент кафедри основ медицини

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *фізичної реабілітації*

Протокол № 12 від «30» червня 2021 р.

Завідувач кафедри Філак Я.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 10 від «30» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Філак Ф.Г.

© _____ вересень _____, 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», червень 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 46 (денна ф.н.) 14 (заочна ф.н.) самостійної роб. студента – 74 (денна) 106 (заочна)	1	1
	Лекції:	
	8	6
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	38	8
Форма підсумкового контролю: усна відповідь	Самостійна робота:	
	74	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Санаторно-курортна реабілітація в Закарпатській області» є формування теоретичних вмінь та навичок використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів, організація санаторно-курортного лікування, планування і проведення реабілітаційних заходів серед пацієнтів санаторно-курортних закладів, здійснення психологічної та соціально-трудової реабілітації.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність визначати мету та завдання власної та колективної діяльності, передбачати альтернативні рішення у професійній діяльності (ЗК-1);
- здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнтів, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення (ЗК-2);
- здатність ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди (ЗК-5);
- здатність до представлення результатів професійної діяльності та наукових досліджень з використанням сучасних інформаційно - комунікаційних технологій (ЗК-7);
- здатність до подальшого навчання зі значним ступенем самостійності та саморегулювання (ЗК-9);
- здатність діяти згідно професійного Етичного Кодексу фізичного терапевта або ерготерапевта та цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, членами мультидисциплінарної команди (ЗК-10);
- здатність відповідати за результати професійної діяльності (ЗК-11);

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

- здатність розуміти клінічний діагноз, перебіг захворювання та провадити безпечну практичну діяльність для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця (ФК-5);
- здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати (ФК-6);
- здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію щодо реабілітаційних програм, їх ефективність (ФК-7);
- здатність забезпечувати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати відповідність реабілітаційних заходів функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта (ФК-8);
- здатність допомагати пацієнту/клієнту розуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі, пояснювати програму фізичної терапії (ФК-9);
- здатність контролювати та проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати (ФК-10);
- здатність ефективно реалізовувати та прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми, які стосуються фізичної терапії (ФК-11);
- здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність (ФК-16).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Санаторно-курортна реабілітація в Закарпатській області» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 3 Ерготерапія при різних нозологічних станах
- ОК 4 Методологія і організація наукових досліджень у фізичній терапії
- ОК 6 Сучасні технології здоров'язбереження
- ОК 8 Діагностика та програми фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми 227 «Фізична терапія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вміти трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП);	ПРН 02
Здатність розуміти етіологію, патогенез та саногенез при складній прогресуючій та мультисистемній патології у контексті практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії;	ПРН 04
Демонструвати вміння визначати функціональний стан осіб різного віку при патологічних станах, а саме: збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, визначати особливості рухової активності пацієнта до травми чи захворювання;	ПРН 05
Вміти аналізувати інформацію від лікаря, з історії хвороби та від інших фізичних терапевтів, фахівців залучених до реабілітації, вміння складати різні види документів, у тому числі іноземною мовою;	ПРН 06
Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів/ клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями;	ПРН 07
Демонструвати вміння спілкування з пацієнтом/клієнтом, проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та очікуваних результатів фізичної терапії;	ПРН 10
Демонструвати вміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології, визначати пріоритетність застосування засобів фізичної терапії;	ПРН 11
Демонструвати вміння розробляти технологію втручання, обирати та узгоджувати відповідні методи, засоби та форми фізичної терапії для досягнення встановлених цілей;	ПРН 12

Демонструвати уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів і оточення, уміння мобілізувати нові ресурси та адаптовувати практичну діяльність до змінних умов;	ПРН 13
Демонструвати уміння здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії;	ПРН 17
Демонструвати уміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані;	ПРН 19
Демонструвати уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп;	ПРН 23
Демонструвати уміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів, регулювати частоту занять, тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів, при необхідності змінювати засоби, методи та форми фізичної терапії;	ПРН 24

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Санаторно-курортна реабілітація в Закарпатській області**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати: особливості організації і проведення санаторно-курортних реабілітаційних заходів серед дорослого і дитячого населення; механізм реабілітаційного впливу, в тому числі і комплексного, ЛФК, масажу, кліматичних та природних факторів в умовах дотримання загального та індивідуального санаторних режимів; механізми лікувально-реабілітаційного впливу лікувальних природних чинників санаторно-курортних комплексів;	ПРН 04 ПРН 05 ПРН 16
Розуміти: механізм дії та клініко-фізіологічне обґрунтування застосування різних засобів фізичної терапії, зокрема, фізичних вправ, лікувального масажу, природних факторів з лікувальною й профілактичною метою при різних захворюваннях та патологічних станах;	ПРН 06 ПРН 12 ПРН 13 ПРН 17
Оволодіти: навичками розробки та застосування програми фізичної терапії хворих, рекомендувати адекватну санаторно-курортну реабілітацію, проводити лікувальну гімнастику. Вміти встановити реабілітаційний діагноз пацієнту, необхідний для розробки програми фізичної терапії на певному етапі відновного лікування;	ПРН 06 ПРН 08 ПРН 12 ПРН 13 ПРН 18 ПРН 19 ПРН 23
Аналізувати позитивні та негативні ефекти при проведенні заходів санаторно-курортної реабілітації, виявляти способи корекції виявлених відхилень; одноразовий та курсовий вплив засобів фізичної терапії у динаміці відновного лікування при різних захворюваннях;	ПРН 15 ПРН 17 ПРН 24
Здатність студентів використовувати теоритичні знання функціонування і розвитку організму людини у практичній діяльності, визначати показання та протипоказання до призначення процедур лікувальної фізичної культури, масажу, фізіотерапії; надавати рекомендації щодо застосування різноманітних реабілітаційних заходів в умовах санаторію.	ПРН 02 ПРН 04 ПРН 05 ПРН 19
Оцінювання готовності студента до самостійної розробки, реалізації та оцінки ефективності програми фізичної терапії при різних соматичних	ПРН 17 ПРН 19

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання при вивченні дисципліни

Пояснювально-ілюстративний метод. Магістри здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час семінарських (практичних занять). Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі аспіранти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці магістрів.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- тести;
- ситуаційні задачі;
- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;

- групові завдання з використанням імітаційних ігор на заняттях;

- презентації результатів виконаних завдань;
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, тестовий контроль (I-II рівня), вирішення ситуаційних задач, письмовий теоретичний контроль, виконання індивідуальних та групових навчальних завдань.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (письмово).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік (усно).

Перевірка та оцінювання знань та умінь студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	50	100
6	6	6	6	6	5	5	5	5		

T1, T2 ... – теми

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	50	100
6	6	6	6	6	6	7	7		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	-	-	-	-
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	9	20	8	20
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	9	10	8	10
Індивідуальний навчальний проект (презентація)	1	10	1	10
Реферат	-	-	-	-
Есе	-	-	-	-
Завдання самостійної роботи	9	10	8	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Поточне модульне оцінювання проводиться шляхом проведення тестового контролю знань на заняттях, опитування студентів під час занять, виконання практичних індивідуальних і групових навчальних завдань, перевірки конспектів лекцій та домашніх завдань, аналізу відвідування та відробок пропущених занять. В ході поточного контролю, за кожен вид навчальної роботи студент отримує оцінку за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), яка потім переводиться у рейтингові бали.

При оцінюванні засвоєння матеріалу кожного заняття модуля студенту виставляються оцінки за 5-бальною (традиційною) шкалою з використанням таких критеріїв оцінювання.

Оцінка «відмінно» виставляється за умови, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує тестові і ситуаційні задачі, а також виконує практичні завдання будь-якого рівня складності.

Оцінка «добре» виставляється, якщо студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно і систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі знання всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і уміння студента є нижчими за критерії задовільної оцінки.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали (таблиця 5.4):

Таблиця 5.4

Конвертація традиційної системи оцінювання в бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
«5»	5-6
«4»	4-5
«3»	2-3
«2»	1
	(0 балів за знання та 1 бал – за присутність на занятті)

Відробка пропущених лабораторних занять здійснюється згідно графіка відробок у визначений час в чергових викладачів. При цьому потрібно показати написаний від руки конспект з пропущеної теми, пройти тестовий контроль або усно відповісти на поставлені питання, виконати практичне завдання, визначене викладачем.

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому модульному контролі.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
20-18	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
17-12	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
11-6	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
5-1	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, незрозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Таким чином, оцінка за модульне поточне оцінювання складається з оцінок за тестовий контроль на заняттях (1-10 балів), усної відповіді на теоретичні питання (1-10 балів), оцінок за виконання практичних індивідуальних та групових завдань на заняттях (1-10 балів), самостійної роботи студента (1-10 балів). Причому, засвоєння матеріалу під час лабораторних занять оцінюється максимально у 40 балів. Крім того, кожен студент виконує у письмовій формі до кожного модулю один **індивідуальний навчальний проект**, який полягає у складанні плану санаторно-курортної реабілітації для конкретного пацієнта відповідно до реабілітаційного діагнозу при певному захворюванні внутрішніх органів (0-10 балів), і представленні його у вигляді презентації (таблиця 5.4). Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання складає 50 балів (табл.5.5).

Таблиця 5.4. Критерії оцінювання індивідуального навчального проекту

10-8 балів (відмінно)

Студент виконав практичне завдання повністю, правильно розробив програму фізичної терапії відповідно до реабілітаційного діагнозу з використанням теоретичних знань з клінічної картини та симптоматики захворювання. Вміє застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу системи заходів фізичної терапії при конкретних захворюваннях внутрішніх органів. Презентацію матеріалу будує логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію, не допускає помилок. Здатний до успішного виконання творчих завдань.

7-5 балів (добре)

Студент виконав практичне завдання повністю, з опорою на теоретичні знання, але може допустити неточності, окремі помилки в аналізі системи заходів фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів. Допускає незначні помилки у викладеному матеріалі. Загалом може самостійно виконувати творчі завдання.

4-3 бали (задовільно)

Студент виконав практичне завдання неповністю або частково, з помилками. Допускає істотні помилки в аналізі системи заходів фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів. Презентація підготовлена поверхнево, містить суттєві неточності. Продемонстрував слабкі вміння виконувати творчі завдання.

2-1 (незадовільно)

Студент виконав практичне завдання фрагментарно або неправильно. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Неправильно розробив програму фізичної терапії. Обмежені теоретичні знання не дають змогу правильно презентувати результати. Продемонстрував невміння виконувати творчі завдання.

Таблиця 5.5. Шкала модульного поточного оцінювання з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1, 2	
	Кількість балів	Максимальна кількість балів
Тестовий контроль знань на заняттях (<i>середня оцінка за результатами тестів</i>)	1-10	10
Усна відповідь на теоретичні питання	1-10	10
Виконання практичних індивідуальних та групових завдань на заняттях (<i>середня оцінка за результатами виконання завдань</i>)	1-10	10
Самостійна робота (<i>за якість конспектів лекцій та виконаних завдань</i>)	1 -10	10
Індивідуальний навчальний проект (<i>письмово</i>)	1 -10	10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводиться 2 модульні контрольні роботи (МКР). МКР проводиться наприкінці кожного змістового модулю і складається з вирішення тестових завдань та теоретичних питань (додаток 1). До МКР допускаються всі студенти. На виконання письмової МКР відводиться до двох академічних годин. Кожен студент виконує окремий варіант завдань. В кожному варіанті є 10 тестових завдань, 1 теоретичне питання, 1 ситуаційна задача. На кожне тестове питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від

однієї до 5 відповідей. Правильна відповідь за кожний окремих тест оцінюється в 3 бали (максимально 30 балів), за теоретичне питання та ситуаційну задачу у 10 балів (максимально 20 балів). За допомогою письмової МКР оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 50 балів.

Оцінювання рівня і якості знань студентів заочного відділення.

Оцінювання якості знань студентів заочного відділення в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання (таблиця 5.1).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий модульний контроль з дисципліни проводиться у вигляді заліку наприкінці 1 семестру (1 семестру заочна форма навчання) і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Підсумкова модульна оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне результатів 2-х змістових модулів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою. Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 5.1.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі заліку, що передбачено робочим навчальним планом.

У «Положенні про порядок та методикку проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті», що затверджено Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. вказано, що ключовою проблемою визначення рівня знань студентів під час проведення екзаменів та заліків є критерії оцінок. При цьому необхідно керуватися таким:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслугоує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслугоує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Тема 1. Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи. Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні. Санаторний режим та його особливості.

Тема 2. Курорти Закарпаття. Основні принципи санаторно-курортного лікування на Закарпатті.

Змістовий модуль 2

САНАТОРНО-КУРОРТНА РЕАБІЛІТАЦІЯ НА ЗАКАРПАТТІ

Тема 3. Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті хворих кардіологічного та пульмонологічного профілю.

Тема 4. Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті при хворобах ШКТ, печінки, жовчовивідних шляхів і підшлункової залози.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I												
Змістовий модуль 1.												
Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації												
Тема 1. Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи. Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні. Санаторний режим та його особливості.	27	2		8		17	30			2		28
Тема 2. Курорти Закарпаття. Основні принципи санаторно-курортного лікування на Закарпатті.	29	2		10		17	32	2		2		28
МКО № 1	2			2								
Разом за змістовим модулем 1	58	4		20		34	62	2		4		56
РАЗОМ ЗА 1 МОДУЛЕМ	58	4		20		34	62	2		4		56
МОДУЛЬ I												
Змістовий модуль 2.												
Санаторно-курортна реабілітація на Закарпатті.												
Тема 3. Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті хворих кардіологічного та пульмонологічного профілю.	30	2		8		20	29	2		2		25
Тема 4. Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті при хворобах ШКТ, печінки, жовчовивідних шляхів і підшлункової залози.	30	2		8		20	29	2		2		25
МКО № 2	2			2								
Разом за змістовим модулем 2	62	6		18		40	58	4		4		50
Усього годин	120	8		38		74	120	6		8		106

6.3. Теми лекційних занять.

№	Назва теми	Кількість год.
---	------------	----------------

п.п		Денне	Заочне
Змістовий модуль 1. Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації			
1.	Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи. Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні. Санаторний режим та його особливості.	2	-
2.	Курорти Закарпаття. Основні принципи санаторно-курортного лікування на Закарпатті.	2	2
	Разом	4	2
Змістовий модуль 2. Санаторно-курортна реабілітація на Закарпатті.			
3.	Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті хворих кардіологічного та пульмонологічного профілю.	2	2
4.	Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті при хворобах ШКТ, печінки, жовчовивідних шляхів і підшлункової залози.	2	2
	Всього	8	6

6.4. Теми лабораторних занять

№ п.п	Назва теми	Кількість год.	
		Денне	Заочне
МОДУЛЬ І.			
Змістовий модуль 1. Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації			
1.	Основні поняття санаторно-курортної реабілітації. Організація санаторно-курортної реабілітації в Україні.	2	-
2.	Класифікація курортів та вимоги до них. Основи курортного лікування (кліматичні, бальнеологічні, і інші фактори).	2	2
3.	Лікувальна дія прісної та мінеральної води на організм людини у санаторно-курортній реабілітації Закарпаття.	2	-
4.	Основи грязелікування. Поняття. Класифікація та методика проведення.	2	-
5.	Лікування глиною в умовах курорту. Різновиди, властивості та хімічний склад глини. Псамотерапія.	2	-
6.	Термотерапія у санаторно-курортних закладах Закарпаття. Поняття. Різновиди.	2	2
7.	Фітотерапія в курортній практиці Закарпаття.	2	-
8.	ЛФК в санаторно-курортній реабілітації в Закарпатській області.	2	-
9.	Преформовані та рідкісні лікувальні фактори у санаторно-курортній реабілітації в Закарпатській області.	2	-
10.	МКО № 1.	2	-
Змістовий модуль 2. Санаторно-курортна реабілітація на Закарпатті.			
11.	Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації хворих кардіологічного профілю в Закарпатській області.	2	-
12.	Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації хворих пульмонологічного профілю в Закарпатській області.	2	2
13.	Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації при захворюваннях ШКТ в Закарпатській області.	2	-
14.	Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації при захворюваннях печінки, жовчовивідних шляхів та підшлункової залози в Закарпатській області.	2	-
15.	Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації хворих кардіологічного профілю в Закарпатській області.	2	-
16.	Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації при захворюваннях сечовивідних шляхів в Закарпатській області.	2	-

17.	Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації хворих з патологією центральної та периферичної НС в Закарпатській області.	2	2
18.	Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації при захворюваннях суглобів та порушеннях обміну речовин в Закарпатській області.	2	-
19.	МКО № 2	2	-
	Всього	38	8

6.5. Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Кількість год.	
		Денне	Заочне
МОДУЛЬ I			
Змістовий модуль 1. Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації.			
1.	Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи. Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні. Санаторний режим та його особливості. Визначення поняття “санаторно-курортна реабілітація”; Природні лікувальні чинники; Фактори санаторно-курортної реабілітації. Загальна характеристика закладів санаторно-курортного типу; Організація санаторно-курортної реабілітації в Україні та в Закарпатській області. Санаторно-курортне оздоровлення. Порядок проведення санаторно-курортного відбору; Загальні та спеціальні протипоказання санаторно-курортної реабілітації; Методичні підходи до оцінки ефективності санаторно-курортної реабілітації.	17	28
2.	Курорти Закарпаття. Основні принципи санаторно-курортного лікування на Закарпатті. Особливості курортів Закарпаття. Покази та протипокази до санаторно-курортної реабілітації в Закарпатській області. Основні функції лікувально-профілактичних установ. Оздоровча функція санаторіїв. Реабілітаційна функція санаторію.	17	28
Змістовий модуль 2. Санаторно-курортна реабілітація на Закарпатті.			
3.	Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті хворих кардіологічного та пульмонологічного профілю. Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації хворих кардіологічного профілю в Закарпатській області. Основні немедикоментозні методи реабілітації хворих. Механізм дії і показання до застосування фізіотерапевтичних засобів. Основні принципи і методи санаторно-курортної реабілітації хворих пульмонологічного профілю. Механізм лікувальної дії засобів санаторно-курортної реабілітації при захворюваннях дихальної системи; Принципи підбору, дозування і поєднання лікувальних фізичних факторів.	20	25

4.	Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті при хворобах ШКТ, печінки, жовчовивідних шляхів і підшлункової залози. Основні ефекти застосування лікувальних фізичних факторів у хворих гастроентерологічного профілю. Місце лікувального харчування в санаторно-курортній реабілітації гастроентерологічних хворих. Механізм лікувальної дії ЛФК при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Принципи лікувального харчування. Механізм лікувальної дії ЛФК при захворюваннях печінки, жовчовивідних шляхів і підшлункової залози; Формування індивідуально-оптимального набору засобів ЛФК в реабілітації хворих.	20	25
	Разом за I модулем	74	106

Примітка. Самостійна робота виконується студентом згідно визначених завдань у навчальному зошиті з дисципліни

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальний навчальний проект з дисципліни студент виконує у формі мультимедійної презентації до кожного модулю (загалом передбачена підготовка 2 проектів). Навчальний проект полягає у розробці програми фізичної терапії в умовах санаторно-курортного закладу для конкретної пацієнта відповідно до вивчення матеріалу змістового модулю дисципліни. Програма фізичної терапії має бути диференційованою, комплексною, з детальним обґрунтуванням усіх призначених заходів. Має включати заходи оперативного та етапного контролю для оцінки ефективності програми фізичної терапії. Максимальна кількість балів, які студент може отримати за написання проекту – 10 балів. Критерії оцінювання індивідуального навчального проекту наведені у таблиці 5.4.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: мультимедійне обладнання, портативна діагностична апаратура (тонометри, антропометричний інструментарій).

Методичне забезпечення: конспект лекцій з дисципліни; методичні рекомендації до лабораторних занять з дисципліни; схеми, таблиці, малюнки, презентації; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Курорти та санаторії України: науково-практичний довідник / За ред. К.Д. Бабова, В.В. Єжова, О.М. Торохтіна. – К.: Видавничий дім “Фолігрант”, 2009. – 429 с.
2. Лянной Ю.О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів ВНЗ. – Суми: Вид.-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2008. – 368 с.
3. Бабов К.Д. Порядок здійснення медико-біологічної оцінки якості та цінності природних лікувальних ресурсів. – К.: КІМ, 2008. – 176 с.
4. Дмитрієва Г.О. Санаторно-курортне лікування хворих на гіпертонічну хворобу. – Одеса: “ІНВАІЦ”, 2013. –104 с.
5. Основи курортології. Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В. Лободи, О.Є. Колесника. – К.: Вид. Купріянова О.О., 2003. – 512 с.
6. Лікувальна фізична культура в санаторно-курортних закладах / За ред. Л.І. Фісенко. – К.: Вид. Купріянова О.О., 2005. – 407 с.
7. Огняник М.С. Мінеральні води України: Підручник. – К.: ВПЦ «Київський

університет», 2000. – 220 с.

8. Заваріка Г.М. Курортна справа: навч. посіб. К.: «Центр учбової літ-ри», 2015. 264 с.

Допоміжна

1. Бабова І.К. Санаторно-курортне лікування пацієнтів з хронічними больовими синдромами на курорті Хмільник. – Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2010. – 161 с.
2. Курортні ресурси України / За заг. ред. М.В. Лободи. – К.: Тамед, 1999. – 351 с.
3. Комарова Л.А. Сочетанные методы аппаратной физиотерапии и бальнеолечения / Л.А. Комарова, Г.Н. Егорова. – СПб, 1998. – 234 с.
4. Лечебные грязи (пелоиды) Украины / Под общ. ред. М.В. Лободы, К.Д. Бабова, Т.А. Золотаревой, Е.М. Никипеловой. – К.: Куприянова, 2006. – 320 с.
5. Мінеральні води України / За заг. ред. Е.О. Колесника, К.Д. Бабова. – К.: Купріянова, 2005. – 576 с.
6. Пономаренко Г.И. Основы доказательной физиотерапии. Изд. 2-е, перераб. и дополн. / Г.И. Пономаренко. – К.: Куприянова, 2005. – 336 с.
7. Пономаренко Г.И. Маркетинг в физиотерапии / Г.И. Пономаренко. – СПб, 2007. – 248 с.
8. Санаторій. Маркетинг. Медична діяльність / За заг ред. В.І. Рачка, Л.І. Фісенко. – К.: В-во ФОП Купріянова О.О., 2008. – 496 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Лекційний курс з дисципліни «**Санаторно-курортна реабілітація в Закарпатській області**». Сайт електронного навчання УжНУ. URL: <https://elearn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1903>
2. Робоча програма дисципліни «**Санаторно-курортна реабілітація в Закарпатській області**». Сайт електронного навчання УжНУ. URL: <https://elearn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1903>
3. Перелік питань, тестових завдань, ситуаційних задач до лабораторних занять з дисципліни. Сайт електронного навчання УжНУ. URL: <https://elearn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1903>
4. Презентації до тем змістових модулів дисципліни. Сайт електронного навчання УжНУ. URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1903>
5. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» від 03.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>
7. Наказ МОЗ України від 23.05.2018 № 981 "Про затвердження перекладу Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків". URL: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-23052018--981-prozatverdzhennja-perekladu-mizhnarodnoi-klasifikacii-funkcionuvannja-obmezhen-zhittedijalnostita-zdorov%e2%80%99ja-ta-mizhnarodnoi-klasifikacii-funkcionuvannja-obmezhen-zhittedijalnostita-zdorov%e2%80%99ja-ditej-i-pidlitkiv>

Питання для контролю теоретичної успішності Змістовий модуль 1

1. Курортна система Закарпаття.
2. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи.
3. Роль курортів в зміцненні здоров'я людини.
4. Вимоги до курортів. Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні.
5. Основні принципи санаторно-курортного лікування в Закарпатській області.
6. Санаторний режим та його особливості. Основи курортного лікування (кліматичні, бальнеологічні, і інші фактори).
7. Курорти Закарпаття.
8. Фізичні і фізіологічні основи водолікування.
9. Особливості лікувальної дії на організм прісної води.
10. Обливання, обливання, укутування. Методики проведення.
11. Душі. Підводний душ масаж. Методика виконання.
12. Бальнеотерапія.
13. Сульфідні, скіпідарні, хлоридно-натріжеві, вуглекислі, кисневі. Механізм дії. Параметри призначення процедур.
14. Питне використання мінеральних вод.
15. Характеристика лікувальних мінеральних вод України.
16. Механізм дії мінеральних вод.
17. Методики застосування при захворюваннях органів травлення
18. Питне використання мінеральних вод Закарпаття.
19. Теплолікування. Види теплових процедур.
20. Грязелікування. Ректальне грязелікування.
21. Озокеритолікування. Параметри призначення процедур.
22. Лікування глиною і піском. Механізм дії. Параметри призначення процедур.
23. Водолікування та його значення в санаторно-курортній реабілітації.
24. Мінеральні води Закарпаття та їх склад.
25. Основні критерії лікувальних властивостей мінеральних вод.
26. Характеристика мінеральних вод.
27. Основні курорти з відомими мінеральними водами України.
28. Що таке мінералізація мінеральної води?
29. Оцінка ефективності санаторно-курортної реабілітації.
30. Види аеротерапії, і їх значення.
31. Повітряні ванни, показання та протипоказання до них.

Змістовий модуль 2.

32. Основні принципи санаторно-курортної реабілітації хворих кардіологічного профілю.
33. Основні немедикаментозні методи реабілітації хворих кардіологічного профілю.
34. Механізм дії і показання до застосування фізіотерапевтичних засобів в умовах санаторно-курортної реабілітації.
35. Передумови для використання засобів ЛФК при патології серцевосудинної системи.
36. Характеристика основних напрямів контролю ефективної реабілітації хворих кардіологічного профілю.
37. Основні завдання санаторно-курортної реабілітації у хворих пульмонологічного профілю.
38. Механізм лікувальної дії засобів санаторно-курортної реабілітації при захворюваннях дихальної системи.
39. Принципи підбору, дозування і поєднання лікувальних фізичних факторів в умовах санаторно-курортної реабілітації.

40. Основні ефекти застосування лікувальних фізичних факторів у хворих гастроентерологічного профілю.
41. Місце лікувального харчування в санаторно-курортній реабілітації гастроентерологічних хворих.
42. Механізм лікувальної дії засобів ЛФК при захворюваннях шлунковокишкового тракту.
43. Принципи лікувального харчування при захворюваннях печінки та жовчовивідних шляхів.
44. Принципи лікувального харчування при захворюваннях підшлункової залози.
45. Застосування фізичних чинників під час реабілітації та профілактики захворювань сечовивідних органів.
46. Апаратна фізіотерапія у санаторно-курортній реабілітації при цереброваскулярній патології.
47. Основні цілі та завдання санаторно-курортної реабілітації хворих ортопедичного профілю.
48. Завдання санаторно-курортної реабілітації при захворюваннях і травмах спинного мозку.
49. Пелоїдотерапія в санаторно-курортній реабілітації при захворюваннях периферичної нервової системи.
50. Основні принципи реабілітації при запальних і дегенеративно-дистрофічних ураженнях суглобів.
51. Водолікувальні процедури та грязьові аплікації при захворюваннях суглобів.
52. Різні методики масажу в санаторно-курортній реабілітації хворих при захворюваннях суглобів.
53. Основні патогенетичні синдроми при травмах.
54. Основні патогенетичні синдроми при опіках.
55. Застосування бальнеотерапії в санаторно-курортній реабілітації при різних стадіях патологічного процесу.
56. Пелоїдотерапія при травмах і опіках.
57. Масаж при травмах і опіках у санаторно-курортній реабілітації.
58. Класифікація водолікувальних процедур при порушеннях обміну речовин.
59. Загальні і спеціальні завдання ЛФК в залежності від періоду захворювання при порушенні обміну речовин.
60. Основні напрями контролю ефективності реабілітації засобами ЛФК.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)